

**БЪЛГАРСКА АГЕНЦИЯ ПО БЕЗОПАСНОСТ НА
ХРАНИТЕ**

**СТАНДАРТНА ОПЕРАТИВНА ПРОЦЕДУРА ЗА
ПОЛУЧАВАНЕ, СЪХРАНЕНИЕ И ПРИЛАГАНЕ НА
ВАКСИНА СРЕЩУ ЗАБОЛЯВАНЕТО СИН ЕЗИК
ПРИ ПРЕЖИВНИ ЖИВОТНИ И ОТЧИТАНЕ НА
ВАКСИНАЦИЯТА**

Код: СОП – ЗХОЖ 08А

Версия: 01

Страница: 1 от 4

Приложение към Заповед № РД 11-2898 от 21.12.2022 г.
на изпълнителния директор на БАБХ

I. ЦЕЛ НА ПРОЦЕДУРАТА

Настоящата процедура регламентира реда и начина за получаване, съхранение, прилагане и отчитане на ваксина срещу син език на едри преживни животни и овце съгласно изискванията на чл. 5 от Наредба № 19 от 2005 г. за профилактика, ограничаване и ликвидиране на болестта син език по преживните животни.

II. ОБХВАТ И ПРИЛОЖЕНИЕ НА ПРОЦЕДУРАТА

Тази процедурата се прилага от:

1. Директорите на Областните дирекции по безопасност на храните;
2. Началник отделите Здравеопазване на животните;
3. Официалните ветеринарни лекари отговорни за здравеопазване на животните на територията на съответната община;
4. Регистрираните ветеринарни лекари на ветеринарна практика сключили договори по реда на чл. 137 а и чл. 137 б от ЗВД.

III. ПОЗОВАВАНЕ:

Настоящата процедура е разработена в съответствие със следните нормативни актове:

1. Регламент (ЕС) 2016/429 на Европейския парламент и на Съвета от 9 март 2016 година за заразните болести по животните и за изменение и отмяна на определени актове в областта на здравеопазването на животните;
2. Делегиран Регламент (ЕС) 2020/689 на комисията от 17 декември 2019 година за допълнение на Регламент (ЕС) 2016/429 на Европейския парламент и на Съвета по отношение на правилата за надзор, програмите за ликвидиране и статута „свободен от болест“ за някои болести от списъка и нововъзникващи болести;
3. Закон за ветеринарномедицинската дейност (ЗВД);
4. Национална програма за профилактика, надзор, контрол и ликвидиране на болестите по животните, включително зоонозите в Република България 2022 – 2024 г.;
5. Програма за надзор и контрол на болестта син език по преживните животни в Република България през 2022-2024 година;
6. Наредба № 19 от 2005 г. за профилактика, ограничаване и ликвидиране на болестта син език по преживните животни.

Изготвил: д-р Даниел Денев, началник отдел в дирекция ЗХОЖ Подпис:	Проверил: д-р Георги Атанасов Директор на Дирекция ЗХОЖ Подпис:.....	Одобрил: д-р Иван Шиков Изпълнителен директор на БАБХ Подпис:.....	Прилага се от: 01.01..2023 г. Всичко стр. 4
---	---	--	---

**БЪЛГАРСКА АГЕНЦИЯ ПО БЕЗОПАСНОСТ НА
ХРАНИТЕ**

**СТАНДАРТНА ОПЕРАТИВНА ПРОЦЕДУРА ЗА
ПОЛУЧАВАНЕ, СЪХРАНЕНИЕ И ПРИЛАГАНЕ НА
ВАКСИНА СРЕЩУ ЗАБОЛЯВАНЕТО СИН ЕЗИК
ПРИ ПРЕЖИВНИ ЖИВОТНИ И ОТЧИТАНЕ НА
ВАКСИНАЦИЯТА**

Код: СОП – ЗХОЖ 08А

Версия: 01

Страница: 2 от 4

IV. ОПРЕДЕЛЕНИЯ:

"Син език" е вирусна инфекция по преживните животни, домашни и диви, която се предава чрез ухапване от куликоиди.

"Собственик или управител" е лице, което притежава животни или е отговорно за тяхното отглеждане срещу заплащане или безплатно.

V. ОТГОВОРНОСТИ:

V.1. ОБЛАСТНИ ДИРЕКЦИИ ПО БЕЗОПАСНОСТ НА ХРАНИТЕ (ОДБХ)

Началник отделите по здравеопазване на животните към съответната ОДБХ получават необходимите количества ваксина срещу син език от фирмата доставчик с приемо-предавателен протокол и я съхраняват при температурен режим, посочен от фирмата производител. При получаването в приемо-предавателния протокол се описват данните относно правилното съхранение по време на транспорта, температурния режим и конкретното състояние на получената ваксина.

Фактурата за получената ваксина и един екземпляр от приемо-предавателния протокол се предоставят на отдел "Финансово стопанска дейност" към съответната ОДБХ и се завеждат на съответното материално отговорно лице (МОЛ). МОЛ-ът записва полученото количество ваксина в "Книгата за имунологичен ветеринарен продукт и дезинфекционно средство", в графа приход. С приемо-предавателен протокол ваксината се разпределя на официалните ветеринарни лекари (ОВЛ), отговорни за здравеопазване на животните, в съответната община, на основание наличен брой животни подлежащи за ваксинация. Разпределеното количество се записва в книгата, в графа "разход".

ОВЛ, отговорен за здравеопазване на животните на съответната община, разпределя на регистрираните ветеринарни лекари необходимото количество ваксина, като за целта също се попълва приемо-предавателен протокол. Един екземпляр от всеки приемо-предавателен протокол се връща в отдел "ФСД", където раздаденото количество се приспада от партидата, получена/заведена от/на МОЛ-ът.

Директорите на ОДБХ, заедно с началник отделите по здравеопазване на животните и председателите на Областните колегии на Българския ветеринарен съюз, създават организация за бързото и качествено изпълнение на ваксинацията, която трябва да приключи в рамките на две до три седмици след стартирането на ваксинационната кампания. Помощ оказват асоциации на животновъдите и кметовете на общини и населени места.

Началник отдела ежеседмично получава и обобщава информация за извършената ваксинация по населени места от съответните официални лекари отговорни за здравеопазването на животните. Обобщената информация ежеседмично се докладва по електронната поща в дирекция ЗХОЖ при ЦУ на БАБХ.

Не се издава ветеринарен сертификат за произход и здравословно състояние на ваксинирани животни предназначени за вътресобщностна търговия и износ за трети страни в случай, че не са изминали шестдесет (60) дни от датата на прилагане на първата ваксинация.

**БЪЛГАРСКА АГЕНЦИЯ ПО БЕЗОПАСНОСТ НА
ХРАНИТЕ**

**СТАНДАРТНА ОПЕРАТИВНА ПРОЦЕДУРА ЗА
ПОЛУЧАВАНЕ, СЪХРАНЕНИЕ И ПРИЛАГАНЕ НА
ВАКСИНА СРЕЩУ ЗАБОЛЯВАНЕТО СИН ЕЗИК
ПРИ ПРЕЖИВНИ ЖИВОТНИ И ОТЧИТАНЕ НА
ВАКСИНАЦИЯТА**

Код: СОП – ЗХОЖ 08А

Версия: 01

Страница: 3 от 4

V.2. ОФИЦИАЛНИ ВЕТЕРИНАРИН ЛЕКАРИ ПО ЗДРАВЕОПАЗВАНЕ НА ЖИВОТНИТЕ

ОВЛ, отговорни за здравеопазването на животните в съответната община получават ваксината от началник отдела по здравеопазване на животните, записват получените количества ваксина в книгата, посочена в т. V.1 и я съхраняват при температурен режим, посочен от фирмата производител до предоставянето на необходимите дози на регистрираните ветеринарни лекари с приемателно предавателен протокол. Разпределеното количество се записва в книгата по т. V.1, в графа “разход”.

В случаи, че ОВЛ нямат необходимата хладилна база за съхраняване на ваксината, същата се доставя от началник отделите по здравеопазване на животните директно на регистрираните ветеринарни лекари, които я съхраняват на посочения от производителя температурен режим до прилагането и.

Ежеседмично ОВЛ набират информация от регистрираните ветеринарни лекари за извършената ваксинация. Информацията съдържа броя на ваксинираните животни по видове и категории, наименованието на населеното място, където е извършена ваксинацията и % на обхванатите животни. Информация се подава на началник отдела Здравеопазване на животните от ОДБХ.

V.3. РЕГИСТРИРАНИ ВЕТЕРИНАРНИ ЛЕКАРИ (РВЛ)

Право за прилагане на ваксината имат само РВЛ, които имат сключени договори със съответната ОДБХ за изпълнение на Национална програма за профилактика, надзор, контрол и ликвидиране на болестите по животните, включително зоонозите в Република България 2022 – 2024 г., като в договора изрично е посочено, че ваксинацията срещу син език се извършва на териториален принцип, като се посочват населените места и РВЛ, който ще извърши ваксинацията, като обхващането на цялото поголовие от едри преживни животни и овце на възраст над три месеца в съответното населено място е задължително.

Получените от РВЛ количества ваксина се записват и отразяват по начин, посочен в т.V.1 и я съхраняват, съгласно посочените от фирмата производител температурни изисквания.

РВЛ извършват ваксинацията срещу син език на всички идентифицирани едри преживни животни, навършили три месечна възраст и изминали 30 дни след последна ваксинация, и овце, навършили три месечна възраст. Ваксинацията се извършва подкожно в дози, посочени от фирмата производител. Манипулацията се отразява в Интегрираната информационна система на БАБХ - ВетИс. На животни без идентификация първо се поставя индивидуално идентификационно средство, след което идентифицираните животни се ваксинират.

За извършената ваксинация се съставя „Списък“ образец ЗХОЖ 1. Не се приемат и признават съставени списъци без саморъчен подпис на стопанина на ваксинираното животно. Ваксината се прилага по разпореждане на ЦУ на БАБХ от РВЛ, под контрола на официалните ветеринарни лекари отговорни за здравеопазването на животните в съответната община. С цел пълно обхващане на поголовието животни РВЛ може да наемат ветеринарни техници за приложението на ваксината.

Ваксината се прилага при спазване на изискванията за асептика и антисептика.

**БЪЛГАРСКА АГЕНЦИЯ ПО БЕЗОПАСНОСТ НА
ХРАНИТЕ**

**СТАНДАРТНА ОПЕРАТИВНА ПРОЦЕДУРА ЗА
ПОЛУЧАВАНЕ, СЪХРАНЕНИЕ И ПРИЛАГАНЕ НА
ВАКСИНА СРЕЩУ ЗАБОЛЯВАНЕТО СИН ЕЗИК
ПРИ ПРЕЖИВНИ ЖИВОТНИ И ОТЧИТАНЕ НА
ВАКСИНАЦИЯТА**

Код: СОП – ЗХОЖ 08А

Версия: 01

Страница: 4 от 4

Ваксината се прилага в дози и в период за извършване на реваксинация, посочен от производителя, като се съставят всички първични ветеринарни документи за извършеното мероприятие на територията на съответното населено място.

Регистрираните ветеринарни лекари ежеседмично отчитат извършената ваксинация на съответния официален ветеринарен лекар отговорен за здравеопазването на животните в съответната община, като подават информация за наименованието на населеното място, броя на ваксинираните животни по видове и категории и % на обхванатите животни на територията на съответното населено място.

Регистрираните ветеринарни лекари съхраняват и връщат на официалния ветеринарен лекар използваните опаковки от приложената ваксина при извършената ваксинация.

Животните придобиват имунитет за период от една година, след прилагане на ваксината по посочената от производителя схема.

V.4. СОБСТВЕНИЦИ НА ЕДРИ ПРЕЖИВНИ ЖИВОТНИ И ОВЦЕ

Собствениците на преживни животни са длъжни да предоставят на РВЛ всички налични едри преживни животни и овце на възраст над три месеца за извършване на ваксинацията по посочената схема за приложение от производителя на ваксината.

След всяка проведена ваксинация, собственика собствено ръчно се подписва за това в Списъка, посочен в образец - ЗХОЖ 1, изготвен от РВЛ, с което удостоверява извършената ваксинация на съответната дата и броя на ваксинираните животни по видове и категории.

Не се разрешава движение на животни - покупко-продажба и преместване на животни до приключване на ваксинацията по схемата на производителя на ваксината с изключение на такива, предназначени за незабавно клане.

Уведомяват РВЛ за всеки случай на смъртност и влошено здравословно състояние на ваксинираните животни.

VI. ЗАДЪЛЖЕНИЯ НА ДИРЕКЦИЯ ЗХОЖ ПРИ ЦУ НА БАБХ

1. Методически ръководи и контролира дейността на ОДБХ при прилагане на настоящата процедура

2. При необходимост изготвя предложение за актуализация на настоящата процедура в рамките на функционалната си компетентност.

VI. РЕГИСТЪР НА ВЕРСИИТЕ

Дата на издаване	Версия	Променени страници №	Вид на промяната